

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

ÇİMENTO SEKTÖRÜ

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Kimya Ürünleri ve Özel İhracat Daire Başkanlığı

ÇİMENTO

HS No: 2523

Çimentonun ana hammaddeleri; kireçtaşı (kalker), kil ve marn (doğadaki kalker ve kil karışımı kayaca)'dır. Ülkemiz söz konusu hammaddeler (özellikle kalker) açısından zengin kaynaklara sahiptir.

Üretim sürecinde nihai ürün olan çimentodan önce elde edilen bir ara madde olarak değerlendirilebilecek klinker, pişmiş kil ve kalkerlerin birleşiminden oluşan iri taneli malzemedir. 25.23.10 alt pozisyonunda yer alan klinker de çimento sektöründe önemli bir ihraç ürünüdür.

25.23.21 alt pozisyonunda yer alan beyaz çimento inşaatta özellikle dekoratif amaçlı mimari ve sanatsal uygulamalar da dâhil olmak üzere özel kullanım alanlarına sahiptir.

25.23.29 alt pozisyonunda yer alan gri çimento ürünü ise sektörde en çok ihraç edilen üründür.

DÜNYA ÜRETİMİ

2014 yılında global çimento üretimi bir önceki yıla göre artış göstererek 4,3 milyar ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Çin üretimin %56,5'lik kısmını oluşturmaktadır. En fazla büyüme oranları Hindistan, Rusya, Suudi Arabistan ve Meksika'da görülmüştür. İtalya, Fransa ve Arjantin'de düşüş yaşanmıştır. 2014 yılında çimento üretiminde ABD, Endonezya, Meksika, Almanya ve Kanada'da ise yükseliş yaşanmıştır. Güney Amerika, Asya ve Afrika'da üretim bir önceki yıla oranla 2014 yılında artmıştır.

Ülkemiz çimento sektöründe Avrupa'nın en büyük, dünyanın ise beşinci büyük üreticisi, ihracatta dünya pazarında altıncı sırada yer almaktadır. İtalya ve Fransa'da çimento üretiminde düşüşler yaşamaya devam etmiştir. Sırasıyla bir önceki yıla göre 2014'te %7,9 ve %6,7'lik düşüşler yaşanmıştır.

DÜNYA TİCARETİ

2015 yılı dünya çimento sektörü ihracatı 2014 yılına göre % 11 oranında azalarak 9,7 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl, Türkiye 550 milyon ABD Doları değerinde ihracat ve toplam ihracattan aldığı % 5,7 oranındaki pay ile dünya çimento sektörü ihracatında altıncı sırada yer almaktadır.

2015 yılı verilerine göre; Çin, Tayland BAE, Türkiye ve Almanya dünya çimento ihracatından en fazla pay alan ülkeler arasındadır.

Dünya çimento ithalatı ise 2015 yılında 10,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Önemli çimento ithalatçısı ülkeler arasında ABD, Sri Lanka, Umman, Fransa, Singapur gibi ülkeler yer almaktadır.

Tablo 1. Dünya Çimento İthalatı (Milyon ABD\$)

GTİP	Ürünler	2012	2013	2014	2015	14/15 (%)
2523.10	Çimento; klinker	7.483	8.132	8.503	6.120	-28,03%
2523.21	Çimento; portland; beyaz	722	772	794	689	-13,22%
2523.29	Çimento; portland; diğer	7.483	8.132	8.503	6.120	-28,03%
2523.30	Çimento; şaplı	400	412	431	412	-4,41%
2523.90	Çimento; su altında sertleşen diğerleri	531	579	669	372	-44,39%
	Genel Toplam	16.619	16.619	16.619	16.619	-27,44%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Tablo 2. Dünya Çimento İthalatı (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2012	2013	2014	2015	14/15 Değişim	2015 Pay (%)
1	ABD	620.278	644.205	730.608	940.540	28,73%	9,07
2	Sri Lanka	398.566	520.745	511.684	486.719	-4,88%	4,69
3	Umman	197.396	290.997	328.638	356.444	8,46%	3,44
4	Fransa	427.225	426.228	453.280	346.190	-23,63%	3,34
5	Singapur	336.876	347.537	359.521	343.296	-4,51%	3,31
6	Myanmar	177.074	232.682	273.523	271.476	-0,75%	2,62
7	Algeria	253.992	397.546	537.886	237.314	-55,88%	2,29
8	Kuveyt	167.318	158.949	190.176	206.212	8,43%	1,99
9	Kolombiya	23.666	63.101	118.927	202.513	70,28%	1,95
10	Bangladeş	397.996	406.475	456.628	196.150	-57,04%	1,89
11	Malezya	227.629	224.266	222.570	181.304	-18,54%	1,75
12	Hong Kong	132.947	133.136	183.995	179.436	-2,48%	1,73
13	Almanya	188.426	207.671	212.109	176.832	-16,63%	1,70
14	Kamboçya	77.981	80.465	194.645	175.713	-9,73%	1,69
15	Filipinler	49.341	106.206	106.205	173.323	63,20%	1,67
111	Türkiye	12.508	13.334	14.358	17.076	18,9	0,16
	Liste Toplamı	3.676.711	4.240.209	4.880.395	4.473.462	-8,34 %	43,12
	Genel Toplam	12.687.145	13.777.198	14.482.123	10.373.644	-28,37%	100

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

TÜRKİYE'DE ÇİMENTO ÜRETİMİ

Günümüzde sektör, hammadde konusunda tamamen yerli kaynaklarını kullanmakta, üretimiyle de ülkemiz ihtiyacını karşılayabilmektedir. Maliyet düşürücü modernizasyon yatırımları ile AB normlarına uygun üretim yapan Türk çimento sektörü, ülkemizde, kentsel dönüşüm projelerine yoğunlaşılması hem inşaat, hem de çimento sektörünün büyümesi açısından çok önem taşımaktadır.

Ülkemiz çimento üretimi, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği verilerine göre, 2014 yılı verilerine göre 71,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Türk çimento sanayisi üretimi ile Avrupa'nın en büyük, dünyanın ise Çin, Hindistan, Avrupa Birliği üyesi ülkeler, ABD ve Brezilya'dan sonraki en büyük beşinci üreticisi konumundadır.

Tablo 3. Ülkemizin Çimento ve Klinker Üretim Miktarları (Milyon Ton)

GTİP	Ürünler	2012	2013	2014	13/14 (%)
2523.10	Çimento; klinker	54,8	60,2	62,5	3,82
2523.21, 2523.29, 2523.30, 2523.90	Diğer Çimento; türleri	63,9	71,3	71,2	-0,14
	Genel Toplam	118,7	131,5	133,7	1,67

Kaynak: Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

Çimento üreticileri aşağıdaki haritada görüldüğü gibi yoğunluklu olarak Marmara, İç Anadolu ve Ege Bölgesi'nde olmakla birlikte ülkemizin geneline yayılmış durumdadır. Önemli üretici firmalarımız **As Çimento**, **Adoçim**, **Çimsa**, **Akçansa**, **Çimentaş**, **Nuh Çimento** ve **Batiçim** gibi firmalardır.

Altyapı ve inşaat faaliyetlerinin artarak devam etmesi çimento talebini de artıracığından 2023 yılında çimento üretiminin 99,8 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir.

Türk çimento sektöründe 49 adet entegre tesis, 18 adet öğütme-paketleme tesisi olmak üzere toplam 67 çimento fabrikasıyla 16.500 kişiye istihdam sağlamaktadır.

Kapasite Kullanım Oranı

Çimento sektöründe 2015 yılında toplam çimento kapasitesi 126,1 milyon ton olmuştur. Sektörde 2015 yılı verilerine göre ise çimento kapasite kullanım oranı bölgeler bazında ortalama % 58,47 olarak gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET

İhracat

Çimento ihracatının 2014 ve 2015 yıllarında altılı GTİP bazında çimento türleri itibarıyla sıralamasında, 1. sırayı portland (gri) çimento alırken, 2. sırayı klinker, 3. sırayı ise beyaz çimento almıştır. Çimento ihracatımız 2014 yılında 641, 3 milyon ABD Doları seviyesinde, 2015 yılında ise 550 milyon ABD Doları değerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4. Çimento İhracatımız (1000 ABD \$)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015	13/14 (%)
2523.10	Çimento; klinker	97.826	133.856	122.127	-8,76%
2523.21	Çimento; portland; beyaz	94.132	90.733	89.980	-0,83%
2523.29	Çimento; portland; diğer	530.366	402.902	323.157	-19,79%
2523.30	Çimento; şaplı	7.397	7.363	6.455	-12,33%
2523.90	Çimento; su altında sertleşen diğerleri	7.800	6.533	9.147	40%
	Genel Toplam	737.521	641.387	550.866	-14,01%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Tablo 6. Ülkelere Göre Çimento İhracatımız (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2013	2014	2015	14/15 (%)	2015 Pay (%)
1	Suriye	737.520	641.387	550.866	-14,11%	36,2
2	Libya	33.060	63.709	88.624	39,11%	16
3	Serbest Bölgeler	123.254	76.996	53.265	-30,82%	9,6
4	İsrail	83.584	38.022	42.538	11,88%	7,72
5	ABD	44.021	37.661	38.793	3,01%	7,04
6	Fildişi Sahilleri	2.819	6.855	29.606	331,89%	5,37
7	Irak	1	2.421	27.303	1027,76%	4,95
8	Gana	101.505	48.132	22.570	-53,11%	4,09
9	Bulgaristan	7.957	16.475	19.678	19,44%	3,57
10	Moritanya	21.719	19.378	16.525	-14,72%	2,99
11	Ekvator Ginesi	5.877	9.569	15.388	60,81%	2,79
12	Brezilya	26.820	22.490	15.325	-31,86%	2,78
13	Liberya	15.969	18.010	14.989	-16,77%	2,72
14	Macaristan	9.317	7.766	12.815	65,01%	2,32
15	Kolombiya	18.712	16.991	11.757	-30,80%	2,13
	Liste Toplamı	862	4.902	10.714	118,56%	1,94
	Genel Toplam	737.521	641.387	550.866	-14,01%	100

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

TİM 2023 İhracat Stratejisi kapsamında çimento sektörü 2023 ihracat hedefi 1 milyar dolardır. Çimento sektörü kapsamında ilgili İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (OAİB), ilgili İhracatçı Birliği ise yine OAİB bünyesindeki Çimento, Cam, Seramik, ve Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği'dir.

İthalat

Tablo 7. Çimento İthalatımız (1000 ABD \$)

GTİP	Ürünler	2013	2014	2015	14/15 (%)
2523.10	Çimento; klinker	5.220	6.309	977	-84,5
2523.21	Çimento; portland; beyaz	77	42	86	104,76
2523.29	Çimento; portland; diğer	1.033	202	10.267	4982,6
2523.30	Çimento; şaplı	6.764	7.218	5.243	-27,36
2523.90	Çimento; su altında sertleşen diğerleri	241	586	503	-14,16
	Genel Toplam	13.335	14.357	17.076	18,93 %

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

Çimento ithalatımız 2014 yılında 2013 yılına göre % 7,6 artarak 14,3 milyon ABD Doları değerinde gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise geçen yıla göre %18,9 oranında artış göstererek 17 milyon ABD Doları değerinde gerçekleşmiştir. 977 Altılı GTİP bazında 2014 yılı çimento sektörü ithalatımızda, 1. sırayı şaplı çimento, 2. sırayı ise klinker almaktadır.

Tablo 8. Ülkelere Göre Çimento İthalatımız (1000 ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2013	2014	2015	14/15 (%)
1	Serbest Bölgeler	116	0	10632	#SAYI/0!
2	Fransa	2.819	3.191	3.297	3,32%
3	İngiltere	2.732	1.747	979	-43,96%
4	Bulgaristan	0	96	666	593,75%
5	Hollanda	783	1443	514	-64,38%
6	Almanya	390	635	363	-42,83%
7	Polonya	270	225	234	4,00%
8	Çin	213	78	113	44,87%
9	Danimarka	71	30	70	133,33%
10	İspanya	1	83	58	-30,12%
11	İsviçre	0	0	35	#SAYI/0!
12	Japonya	0	2	30	1400,00%
13	Avusturya	49	6	22	266,67%
14	Güney Kore	0	0	22	#SAYI/0!
15	Çek Cumhuriyeti	25	10	20	100,00%
	Liste Toplamı	7.469	7.546	17.055	126,01%
	Genel Toplam	13.334	14.358	17.076	18,93%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap

KAYNAKLAR

- T.C. Ekonomi Bakanlığı (<http://www.ekonomi.gov.tr>)
- Çimento, Cam, Seramik ve Toprak rnleri İhracatçıları Birliği (<http://www.cimentobirlik.org/tr>)
- Türkiye imento Müstahsilleri Birliği (www.tcma.org.tr)
- International Trade Center (ITC) Trade-Map (www.trademap.org)

